

NICUȚĂ TĂNASE despre

■ o posibilă „faună” și „floră”
a teatrului

■ avatarurile ultimelor
sale comedii

■ „bicicleta pentru naivi”

O convorbire de Paul Tufungiu

— De fapt, care este numele și care este prenumele dumneavoastră ?

— Luați loc... Deci, mă luați tare de la început. Credeam că mai întâi o să mă întrebați cum stau cu sănătatea, cu tensiunea, care culoare din curcubeu îmi place mai mult și, cînd colo... Păi, tata mi l-a dat pe Nicuță, iar nașul meu, pe Tănase. Așa a fost să fie. Vă interesează și inițiala dintre nume și prenume ? Este A, de la Anghel. Deci, Nicuță A. Tănase, ori, corect, Tănase A. Nicuță.

— Să trecem la comedie. Ce se întîmplă cu comedia dumneavoastră ? Cu ani în urmă, după Băiat bun, dar cu lipsuri și N-avem centru înaintaș, se credea că o să aveți un cuvînt de spus în materie de descetere a frunților.

— Ce-ar fi să discutăm noi, mai bine, despre fotbal ? Aici, dacă ai toroipan cu colțuri,

poți să dai și cu toroipanul. Credeți în viitorul lui Giolgău, ori al lui Zalupka ? Lupău vă spune ceva ?

— Ce s-a întîmplat ? Ce se întîmplă cu foiletonistul Nicuță Tănase ?

— Ce să se întîmple ? Iau, de trei ori pe zi, cîte un hipazin, cîte douăzeci de picături de redergin, mai iau niște encephabol, diazepam, dormitale, la trei zile, un furantril, iar pe 22, pensia de invaliditate gradul doi.

— Nu mai aveți voie să scrieți ?

— Cum să nu. Am voie să scriu și în sărbătorile legale, ba chiar și joia. Am voie să scriu și cu mîna stîngă, dar îmi este mai greu.

— Și ? Și de ce mă rog să nu scrieți joia ?

— Trecem la fotbal ?

— Ați părăsit cumva comedia ? N-ați mai scris, de ce nu mai scrieți teatru ?

— Dumneavoastră, în copilărie, ați făcut gargară cu gaz ? Ați suferit de gilei ? Vi s-au pus ventuze ? Vi s-a descîntat de deochi ? Dar cărbuni vi s-au stins ?

— Ce legătură au toate astea cu întrebările mele ?

— Năci o legătură. Trag de timp.

— Păi ce facem, stimabile ?

— Aveți dușmani ?

— Cine n-are ? ...Iar „trageți de timp” ?

— După discuția cu mine, o să aveți mai mulți. Veți zice : „Cine m-a pus să...”

— Un dușman, doi, în plus, nu mai contează. Așadar, începem ?

— Dacă aveți curaj, da. De unde s-o luăm ?

— De la Băiat bun, dar cu lipsuri încoace. De acord ?

— Vă atrag încă o dată atenția că sinteți pe un teren minat. Vă voi spune niște lucruri, care...

— Ascult.

— Treaba dumneavoastră. Eu încep : lumea asta a teatrului este o lume cam anapoda. Pot să continui ?

— Cu argumente.

— Mi s-a făcut pielea de gîscă, la primul pas făcut în lumea asta a teatrului.

— Argumentele !

— Primul argument este Radu Popescu.

— Criticul de teatru ?

— Da. La premiera piesei Băiat bun, dar cu lipsuri, că de aici ați propus să începem, Radu Popescu a stat lângă mine. Din cinci în cinci minute mă felicita. Imi spunea cîte un bravo cu doi de r. După spectacol, am traversat Podul Grant împreună și nu știam ce să mai fac cu felicitarile lui.

— Și ?

— A scris o cronică în revista „Magazin”. Pulbere m-a făcut. M-a făcut groggy, ca la box. Nici acum nu m-am dezmeticit. Știam că nu făcusem gaură în cer, nu rupsesem inima tirgului cu piesa aceea, dar nu puteam să-mi inchipui cum poate să fie un om chiar așa de...

— Apropo : care este părerea dumneavoastră despre spectator ?

— E parșiv. Dă buzna la „presuri”, la „comedii cu olteni”, la „băieți buni, dar cu lipsuri”, și-l ocolește pe Brecht. Îi cășunează pe un actor ori pe niște replici și-ți face coadă la casa de bilete. Dumnealui, spectatorul, este și șmecher. Procedează de-a-ndoaselea. Este înjurat un spectacol, aleargă la el. Este ridicat prea tare în slăvi, mai așteaptă. Nu vrea el să se lase „intelectualizat” cu de-a-sila. Dar, bag de seamă că, pe neobservate, m-ați scos din temă. Schimbăm subiectul ? Trecem la fotbal ?

— Nu. Nici nu este interesant. După Băiat bun, dar cu lipsuri, Giuleștiul v-a jucat N-avem centru înaintaș. Ce s-a întîmplat pe urmă ? Ați abandonat comedia ?

— Lume anapoda.

— Argumente !

— Elena Deleanu.

— Directoarea Teatrului Giulești ?

— Exact. Am mai scris o piesă. Eu și îngerul meu păzitor, Mitică.

— Parcă nu s-a jucat.

— Piesa asta a apărut pe două pagini în „Scînteia”. Era de actualitate și tovarășa Deleanu a început să se tocmească cu mine asupra titlului. Îi era teamă să nu se creadă că am un înger păzitor, Mitică. I-a schimbat titlul. Nu-i o chestie anapoda ?

— Argumente !

— Piesa a fost botezată Mitică și omul lui. A fost adus un regizor voluntar, de la radio, a intrat în repetiție, s-au jucat vreo șase spectacole cu public și, în preajma premierei, eroul principal, interpretul, adică, a plecat din acel teatru și, astfel, Mitică și omul lui au murit înainte de a se naște. Am întrebat-o pe directoarea ce-o să se întîmple cu piesa și mi-a spus că o va repune peste un an. Că și Paharul cu apă a staționat un an... În schimb, piesa mea nu s-a mai pus niciodată. Ulterior, am aflat că piesa n-a fost montată pentru a fi jucată, ci pentru a-și da examenul de stat o absolventă de scenografie.

— Și întîmplarea asta v-a făcut să abandonați teatrul ?

— Pentru cîțiva ani, da. În pauza asta, m-am gîndit eu că mult mai bine ar fi s-o iau de sus în jos.

— Cum adică, de sus în jos ?

— Pînă atunci, tratasem cu teatrul. Ce-ar fi, mi-am spus eu, că, de acum încolo, să tratez cu etajul doi de la Casa Scînteii ? Cu Direcția de specialitate, adică. Am scris o piesă, tot de actualitate, am botezat-o Referat pentru aprobat fericirea și i-am prezentat-o. După puțină vreme, am fost chemat la discuții. Nu mi-au cerut modificări, ba m-au și felicitat. Am semnat un contract, mi-au și plătit-o, dar...

— N-am văzut-o pe nici un afiș.

— De ce ?

— Lume anapoda.

— Argumente !

— Alecu Popovici.

— Directorul Teatrului „Ion Creangă” ?

— Vedeți că-l știți ? A înscris-o în repertoriu și am început să-l pisez pe director, care-mi spunea : „gata, domnule, o pun”. N-a pus-o. M-a rugat să-i caut un regizor. I-am găsit. I-am adus regizor, și... Și i-a dat să monteze o altă piesă. Am băut și un coniac cu Alecu Popovici (plătit aproape nemțește) și iar mi-a spus că-i în ordine. M-a rugat să-i mai propun un regizor. I-am mai propus unul.

— Și ?

— Și, eu am mai scris o piesă, Cruce de ocazie. Am pus-o și pe asta în brațele direcției teatrelor. Am fost chemat la discuții, mi s-a spus că trebuie „umblat” la sfârșitul piesei, dar asta e treabă de regizor. Am semnat contractul, mi-au plătit-o și...

— Nici piesa asta n-am văzut-o pe nici un afiș.

— Nici eu, dar era cît p-aci. Dacă așa stau lucrurile, în teatru...

— Argumente !

— Nae Munteanu.

— Directorul Teatrului Mic ?

— Fostul director. Dacă nu vă grăbiți... Nu vă grăbiți, așa e ? Dacă e așa, atunci am s-o iau mai de la '48. Am rugat-o pe actrița Olga Tudorache să-mi citească Crucea de ocazie. Drăguță cum este, nu m-a refuzat. A citit-o și, într-o bună dimineață, m-am trezit cu un telefon. La capătul celălalt al firului, era fostul director al Teatrului Mic. Mi-a spus că de multă vreme n-a citit o piesă ca această Cruce de ocazie și, dacă am puțin timp, să mă duc pînă la domnia-sa. M-am dus. Era acolo și regizoarea Sorana Coroamă. Citise piesa. Avea niște observații care se puteau rezolva pe parcurs. Fostul director a făcut și un fel de distribuție : Vasile Nădulescu, Furdui, Olga Tudorache... S-a discutat și o viziune, cu Marin Moraru și Gheorghe Dinică în reprezentație, apoi...

— Apoi ?

— A trecut o lună, au trecut două și am mai dat un telefon. Fostul director nu mai era așa de entuziasmat. Mi-a spus că, sfātu-

indu-se cu un grup de tovarăși, a ajuns la concluzia că piesa Cruce de ocazie nu ar fi pe profilul teatrului, dar să-i mai dau un telefon. I-am mai dat un telefon, după altă bucată de vreme.

— Și ?

— Vești bune. M-a rugat să-i fac rost de un exemplar și să-l trimit la Constanța.

— La Teatrul din Constanța ?

— Nu. Regizorului Maximilian, care, probabil, are viză de flotant în Constanța. Maximilian mai montase la Teatrul Mic, Viața e ca un vagon ?, și directorul discutase cu el. Am avut cîteva convorbiri telefonice cu Constanța, mi-a spus că-i place piesa și că ar mai fi ceva de lucru la ea, că o să fie bine... Între timp, am mai prezentat direcției teatrelor o comedie : Cu bicicleta printre navi. Am avut discuții, au aprobat-o și mi-a spus să-mi găsesc un teatru care să mă joace. Dar, stați, că între timp am mai primit o veste bună din Botoșani. C. Dinischiotu mi-a dat un telefon, și mi-a spus că a intrat în repetiție și că treburile merg grozav de bine cu Cruce de ocazie. Că la finele lui 1976 voi fi invitat la premieră și că n-ar fi rău să-mi comand un costum de gală.

— Nu ne-a fost anunțată la redacție această premieră. Ce s-a întimplat ?

— În legătură cu costumul meu de gală ? Nu mi-am făcut.

— Crucea de ocazie de la Botoșani... Ce s-a întimplat cu ea ?

— I s-a pus cruce.

— De ce ?

— Lume anapoda.

— Argumente !

— Ce argumente mai vreți, decît faptul că nu se joacă ?

— Ați discutat, v-ați plins cuiva ?

— M-am plins. Mi s-a spus c-o să fie bine. Am discutat și cu un tovarăș vicepreședinte. Acum, fost vicepreședinte.

— Este un pas serios făcut înainte...

— Dar pasul l-am făcut, se vede treaba, cu sîngul. Pentru că, deși mi-a spus, m-a asigurat că voi fi jucat...

— Deci, aveți trei piese aprobate la Direcția teatrelor, care nu se joacă...

— Patru, că am scris și o piesă pentru copii : Destăinuirea marilor secrete. Și această piesă era cit p-aci să se joace.

— La ce teatru ?

— Tot la „Creangă“.

— Și, de ce nu s-a jucat, dacă spuneți că era aprobată ?

— Probabil, pentru că am numai 1,78 m. înălțime și, pe deasupra, sint și în descreștere. Ori, poate, pentru faptul că nu port nici cozondracii de aceeași culoare.

— Nu vă supărați, dar acum v-aș întreba altceva.

— Dacă-mi place Baranga mai mult decât Everac ori Gh. Vlad ?

— Nu. Vreau să vă întreb dacă vă considerați dramaturg.

— Doamne ferește ! Băiat bun, dar cu lip-suri. N-avem centru înaintaș... au fost niște „nicuțisme“ care, cred eu, plăceau publicului nu prea pretențios. Referat pentru aprobat fericirea, Cruce de ocazie, Cu bicicleta printre naivi și Destăinuirea marilor secrete, aceste patru „dosare“ care zac prin niște sertare, nu sint piese, ci niște foiletoane în mai multe părți.

— Dar dacă zac în sertare și nu se joacă pentru că nu sint piese de teatru ? V-ați pus această întrebare ?...

— Cum să nu ? De mai multe ori. Chiar și în ziua tăierii capului sfântului Ioan Botezătorul, m-am întrebat.

— Și ? Ce v-ați răspuns ?

— Eu, la direcția teatrelor, nu m-am dus cu atâta maro de cusut nasturi negri și nu le-am cerut bani pe sfoară de Manila. Foiletoane în mai multe părți le-am dus, foiletoane

în mai multe părți am discutat și tot așa mi le-au plătit. Așa că... Luna asta câte zile are ?

— Treizeci și una, cred. De ce vreți să știți ?

— Nu mă interesează în mod special. V-am întrebat numai așa, ca să nu mă mai întrebați dumneavoastră...

— Vă e teamă de vreo întrebare anume, tovarășe... foiletonist ?

— Da.

— Care este întrebarea de care vă temeți ?

— Nu sint eu cel care pun întrebările. Dumneavoastră sinteți. Intuiți-o.

— Vă este teamă să nu vă întreb dacă nu cumva v-a dispărut umorul, după cele ce spuneți că vi s-au întîmplat ?

— Nu.

— Vă este teamă c-am să vă întreb dacă mai susțineți că o parte din lumea teatrului este o lume anapoda ?

— Nu.

— Care este întrebarea de care vă e teamă ?

— Dacă n-ați ghicit-o dumneavoastră, s-o ghicească alții.

— Iată că și dumneavoastră vă place jocul de-a baba-oarba. Nu numai altora. La revedere. Vă urez succes.

— Mulțumesc. La revedere... Dar, stați : nu asta este ieșirea...

— V-am întrebat eu care este ieșirea ?

